willen afzweren?" — Zijn gelaat verhelderde door een straal van hoop.

„En als ik dit deed, kleine Violette, en dan aan het einde van dien tijd je vroeg mij datgene te geven wat ik jou allang geschonken heb, je groote onvergankelijke liefde, wat zou je dan antwoorden?"

„Als je mij die eer aandeed, zou ik slechts één antwoord hebben. Je hebt een aangeboren gave voor muziek, dit zal je groot maken. Als je nu nog een volkomen overwinning op jezelven kunt behalen, dan zul je steeds voor mij zijn de grootste en nobelste man ter wereld!"

„Dat zal ik, omdat jij 't mij vraagt!" antwoordde hij. „En dan.... Doch stil, wat is dat voor een leven in de straat?"

Hij liep naar het venster en naar buiten ziende, zag hij beneden zich een groote volksmenigte, schamel gekleed, half verhongerd, mismaakt door zwaren, slechtbetaalden arbeid. Op ditzelfde oogenblik trad Dietrick haastig de kamer binnen.

„Gauw!" riep hij uit. „Het volk begint eindelijk te ontwaken. Duquesne is aan het hoofd. Duquesne, de schurk, die slechts rijp is voor de bijl. Zij beschuldigen je dat je een spion bent in dienst van den koning. Ik heb getracht hen te kalmeeren, doch Duquesne schreeuwde slechts vervloekingen tegen jou uit en zei dat je twee dagen geleden nog op audiëntie was bij den koning. Ik heb hen gezegd dat het een leugen was!"

De Lisle stond daar onverschrokken.

„Een leugen?" herhaalde hij. „Het is de waarheid! Ik werd door mijn commandant naar het paleis gezonden met een depêche."

„De waarheid! Mijn God! Ze zullen je dooden!"

„Ik ben niet bang!"

Toen, zonder een woord meer te zeggen, ging hij naar het raam, opende dit en stapte op het balkon. Dadelijk steeg een storm van verwenschingen uit de joelende menigte op.

„Burgers van Straatsburg," riep hij uit, „ik groet je! Luistert!"

De slanke figuur, die daar een minuut lang stond als een doelwit voor de steenen, die uit de woedende menigte naar boven geworpen werden, scheen door de majesteit van zijn tegenwoordigheid het bandelooze volk te imponeeren, ten minste het gehuil stierf weg in een gemurmel.

En nu, met een hand op de borst, begon Rouget de Lisle te zingen, zoodat zijn machtige stem trilde over de duizendkoppige menigte beneden hem in de straat en ieder man ademloos luisterde, betooverd door den rhythmus van het machtige lied, dat daar over hen ruischte.

„Allons, enfants de la patrie,
Le jour de gloire est arrivé.
Contre nous de la tyrannie
L'étendard sanglant est levé."

Een ander vers volgde en daarna weer een ander en het volk stond daar, luisterende, doodstil, tot het eindelijk na het laatste couplet in een donderend gejuich uitbarstte en onder het zingen van:

„Aux armes, Citoyens
Formez vos bataillons!"

heentrok de stad door. En overal klonk het refrein van den oorlogszang, die spoedig als „Marseillaise" heel Frankrijk in vlam zou zetten.

Rouget de Lisle keerde in de kamer terug. Een glimlach van triumf om de lippen.

„Je ziet, ik heb overwonnen," zei hij tot Violette. „Over een jaar, een jaar na dezen dag zul je het ook zeggen."

* * *

Achttien maanden waren sedert verloopen en Frankrijk, het in stof getreden Frankrijk was ontwaakt en zou weldra het groote Frankrijk worden, dat in het begin der 19de eeuw van zich zou doen spreken. Het volk bestond niet langer uit slaven, poppen die door Louis behandeld werden zooals hij het wenschte. En overal door den lande klonk het lied dat Rouget de Lisle aan de wereld geschonken had.

De schoone Violette had hij niet meer ontmoet. Hij had vernomen dat Dietrick, de maire van Straatsburg, het hoofd onder de guillotine verloren had en dat het volk de „Marseillaise" gezongen had, toen hij stierf.

Ook Rouget de Lisle werd in de gevangenis geworpen, onder verdenking een royalist te zijn. Hij wist evenwel te ontsnappen en lag nu, aan hevige koortsen ten prooi doodziek in een kleine boerenwoning in de Alpen.

Hij opende de oogen op een vroolijken zonnigen zomermorgen en dronk van het water dat zijn moeder hem in een beker voorhield.

„God zij gedankt!" zei zij. „Je wordt beter! Kijk, hier is een roos, door een eenvoudig boerenmeisje gisteren voor je gebracht."

Hij drukte een kus op de bloem.

„Van de kleine Violette," mompelde hij. „Niemand anders zou mij een roos zenden, haar geliefkoosde bloem."

„Kleine Violette?" riep de vrouw aan zijn zijde verwonderd uit. „Wie is dat?"

Hij richtte zich op in bed.

„Er is slechts één vrouw waardig dezen zoeten naam te dragen," zei hij. „De vrouw die ik het meest bemin in de wereld. Ga heen en tracht haar te vinden. Hemel! dat ik thans aan dit bed gekluisterd ben, terwijl elke dag, elk uur uitstel haar mij voor goed ontrooven kan."

De oude vrouw boog zich tot hem over en luisterde naar de beschrijving die hij van het jonge meisje gaf; daarna verliet ze het vertrek onder belofte haar op te sporen, die den vorigen dag de roos gebracht had.

Zij ging echter niet verder dan den tuin en daar staande tusschen de bloemperken vervloekte zij het meisje, die tusschen haar en haar zoon getreden was.

„Heb je haar gevonden?" vroeg De Lisle, toen zijn moeder de kamer weer binnentrad.

„Helaas, neen! Ik kwam te laat! Zij heeft gisteren het dorp verlaten."

De Lisle viel achterover en kreunde, en eerst tegen den avond viel hij in slaap.

Een maand later was hij eindelijk zoover hersteld, dat hij alleen uit kon gaan.

Hij haastte zich naar het dorp, doch toen hij den landweg afwandelde, hoorde hij van achter een haag een welbekend lied, zijn lied, den strijdzang van het volk.

Een oogenblik later stond hij van aangezicht tot aangezicht tegenover zijn kleine Violette.

„Violette!" riep hij in de grootste verbazing uit.

„Ze vertelden me dat je het dorp verlaten had."

„Dat kon ik niet zoolang jij er verblijf hield," antwoordde zij. „Ik heb je gevolgd van uit Parijs."

„Ik ben de gevangenis ontvlucht!"

„Ik weet het. Martel was dus te vertrouwen!"

„Heb je hem omgekocht?" vroeg hij.

„En ik heb me tot op dit oogenblik verbaasd afgevraagd, waarom hij mij zoo behulpzaam was."

„Een handvol goudstukken is een goed tegengif tegen trouw."

„Jij hebt mij dus gered!" zei hij haar aan het hart drukkende.

„Herinner je je nog dien dag in Straatsburg, toen je beloofde mij je liefde te schenken, als...."

„Als je overwon! En je hebt overwonnen!" antwoordde zij.

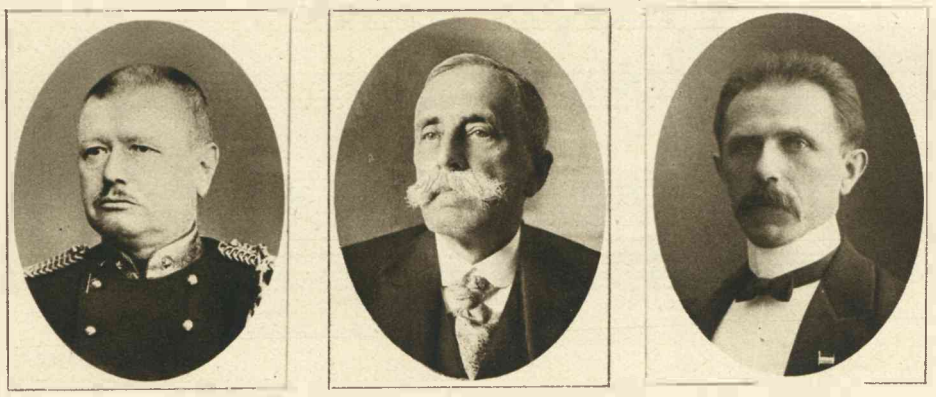
OUD DEN HAAG.

Binnenkort is er nabij den Haag (gem. den Haag) wederom een boerenwoning minder in deze schilderachtige omgeving. Deze woning, de „Haagwoning", dateert uit 1631 en wordt nu gesloopt om plaats te maken voor straten.

FILMFABRICAGE.

Doordat er natuurlijk in de oorlogvoerende landen geen sprake van is dat films uit vijandelijke landen mogen worden opgevoerd, moeten de neutralen in het filmgebrek voorzien. Bovenstaande opname werd genomen in 't Gooi, waar de film in scène werd gezet. Bouwmeester ziet men bij den hooiberg.

A. J. R. DE VREDE. † **H. L. BERCKENHOFF.** **W. M. WEYNE.**

Voor eenige dagen is de gep. Luit.-Kol. en Prov. Adj. van Noord-Brabant, A. J. R. DE VREDE, overleden. — De bekende journalist, de heer H. L. BERCKENHOFF, verbonden aan de Nieuwe Rotterdamsche Courant, is 1 Mei uit het corps der medewerkers van dit blad getreden, al werden dan ook niet alle relaties verbroken. — De heer W. M. WEYNE, de in den Haag algemeen bekende gymnastiek- en dansonderwijzer, herdacht 1 Mei j.l. onder groote belangstelling het feit, dat hij gedurende 40 jaar als zoodanig in de residentie werkzaam was. Hem werd, daar in den crisistijd geen gouden medaille wordt ter beschikking gesteld, de zilveren Gemeente-medaille verleend. *(foto C. J. L. Vermeulen).*

EEN BELGISCHE COMMISSIE

voor Land- en Tuinbouw bezocht voor enkele dagen het Westland. Onze foto, genomen te Monster, geeft een groep der commissieleden. 1. Baron del Marmol. 2. Baron Peers, président de la fédération intern. de Laiterie. 3. Baron de Snoy. 4. Baron de Rotsaert. 5. Monsieur Franssen. 6. De heer van Weel. 7. De heer Wiersma. De heeren van Weel en Wiersma zijn aan deze commissie toegevoegd door den heer Dr. A. J. Swaving, inspecteur in algemeenen dienst voor de zuivelbereiding.

BELANGRIJK!

Door de Uitgevers van PANORAMA zijn MAPPEN verkrijgbaar gesteld, om de nummers te bewaren totdat zij gebonden worden. Deze Mappen, gemaakt naar hetzelfde ontwerp als de bekende prachtbanden, zijn zoo vervaardigd, dat men de nummers zonder deze te schenden erin bevestigen kan, en op deze wijze dus het beschadigen kan voorkomen. De prijs bedraagt slechts **50 Cents.** Waar geen boekhandelaar gevestigd is, bestelle men rechtstreeks aan:

A. W. SIJTHOFF's UITG.-Mij. LEIDEN.

NEDERL. ROTOGRAVURE-MAATSCHAPPIJ, LEIDEN.